

1921. évi 52.000. sz. pénzügyminiszteri rendelet 51. és 37. §-ai értelmében ahhoz értő pénzügyi tisztviselő által, esetleg az adózó által alkalmazott ellenőrző szakértő közbenjöttével foganatosítandó s abból, hogy az adózó vonakodott könyveit a tárgyalásra elhozni s a vizsgálatot Bécsben — a könyvvitel helyén — kérte foganatosíttatni, nem következik, hogy az idézett rendelet szerint a bizottság székhelyén foganatosítandó vizsgálat céljából sem bocsátotta volna könyveit rendelkezésre.

Szakértő gyanánt az adózóval versenyviszonyban levő üzlet tulajdonosa nem alkalmazható. (Közigazgatási Biróság 11,445/1923. P. szám.) A vagyron tekintetében az adófelszólamlási bizottság az 1923. április 30-án kihallgatott szakértő véleménye alapján hagyta figyelmen kívül az adózó mérlegében és leltárában foglalt értékelést.

Minthogy ez a szakértő — ki az 1921. évi 52.000. sz. pénzügyminiszteri rendelet 35. §-a értelmében, mint versenyüzlet tulajdonosa, nem is lett volna szakértőtül alkalmazható — a hivatalos titoktartására való figyelmeztetéssel az adózó fél tudta nélkül hallgattatott meg s véleménye azzal utólag sem közöltetett, a szakértői bizonyításnak törvényszerű foganatosítását kellett elrendelni.

Külföldön fekvő árunak belföldön eszközölt, külföldi vevőre, illetve fogyasztóra történő átruházása nem tekinthető belföldön folytatott kereseti tevékenységnek és az ilyen áruszállítás nem tárgya az általános forgalmiadónak. (Közigazgatási Biróság 2453/1924. P. szám.) A panasszal megátámadott forgalmiadót a panaszos részvénytársaságnak olyan áruszállítási ügyletéből eredő bevétele után vetették ki, amely ugyan a belföldön köttetett meg, de külföldön fekvő árunak külföldre történt eladására vonatkozott, tehát amelynél az áruszállítás tényleg nem a belföldön, hanem a külföldön nyert lebonyolítást. Az 1921 : XXXIX. t.-c. általános indokolásából, valamint a részletes indokolás 27. és 28. §-aiból kitünőleg az általános forgalmiadó a belföldön eszközölt áruszállítások és kifejtett munkateljesítmények adó alá vonásának formájában tulajdonképpen általános fogyasztási adó jellegű, áthárítás útján végeredményben a belföldön lakos vevőket, illetve fogyasztókat terhelő közszolgáltatásként hozottt be és ennek megfelelően ezt az adót a magyar állam csupán a belföldön folytatott kereseti tevékenységből, belföldön beszedett fizetések után követeli. Ez elv érvényesülése jut kifejezésre az említett törvénycikk 39. és 40. §-ában is, amelyek az árukivittelt és átvittelt, tehát a külföldre történő, illetve a külföldön lebonyolított áruszállítást illetőleg akként rendelkeznek, hogy a belföldön kereseti tevékenységet folytatók részéről áruknak igazoltan külföldre történt szállítása épügy, mint áruknak — belföldön történt átruházás nélkül — az ország területén való átvitele nem esik általános forgalmiadó alá. A fenyűzési forgalmiadóról szóló és az általános forgalmiadó elveivel azonos alapelveken nyugvó 1920 : XVI. t.-c. 1. §-a szerint is a forgalmiadó tárgya az adóköteles fél kereseti tevékenységéhez tartozó belföldön történő áruátruházás. Minthogy pedig a külföldön fekvő árunak külföldön eszközölt, külföldi vevőre, illetve fogyasztóra történt átruházása nyilvánvalóan külföldön lebonyolított áruszállítást, illetve külföldön kifejtett kereseti tevékenységet jelent és így ez

a fentiekből kitünően nem tekinthető belföldön kifejtett kereseti tevékenység körében, történt adóköteles áruszállításnak: a panaszos részvénytársaság szóbanforgó tevékenysége az említett törvényeikk 29. és 30. §-ai alapján itt nem vonható általános forgalmiadó alá. Miért is a rendelkező rész értelmében kellett határozni.

A bizományos kedvezményes forgalmiadófizetési kötelezettsége független attól, hogy kizárólag csak bizományi üzletekkel foglalkozik-e. (Közgazgatási bíróság 9089/1923. P. szám.) A panaszos hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy — mint S. K. budapesti gabonakereskedő cég bevásárlója — terménybizományossággal iparszerűleg foglalkozik. Ezt a pénzügyigazgatóság sem vonja kétségbe és a teljes eladási ár után azért vonta a panaszost általános forgalmiadó alá, mert részben saját számlájára is folytat terménykereskedést és így nem tekinthető kizárólag bizományi üzletekkel foglalkozónak. Minthogy a panaszos a nem vitás tényállás szerint a bizományi ügyletek után kapott jutalék után a forgalmiadót tényleg leróta és minthogy az 1921 : XXXIX. t. c. 31. §-ának 5. bekezdéséből, valamint a 130.000/1921. számú pénzügyminiszteri végrehajtási utasítás 37. §-ában foglalt rendelkezésből kitünően a jutalék után való lerolás kedvezménye nem csupán a kizárólagosan bizományi ügyletekkel foglalkozót illeti meg, hanem azt, aki igazoltan (foglalkozásszerűleg) foglalkozik bizományi ügyletek kötésével és e körülmény fennforgása a panaszosnál igazolva van: a teljes eladási árhoz képest kivetett forgalmiadókülönbözetet fenntartani nem lehetett, miért is a rendelkező rész értelmében kellett határozni.

Irodalom.

A társulati adó új bevallási szabályai. Dr. Kepes Olivér tollából megjelent gyakorlati munka, amelynek célja, hogy a társulati adóbevallási munkálatokhoz segédkezet nyújtson. A 15 oldalra terjedő füzet főleg azokat a rendelkezéseket világítja meg, amelyek az előző esztendőök társulati adókiivetéssel szemben változást jelentenek. A füzet elsősorban a leltári értékelési szabályokkal foglalkozik.

Részvénytársaságok mérlegkészítése és adóvallomása. Pásztor Sándor, az „Adózók Lapja” szerkesztője, igen jó kis gyakorlati utmutatást állított össze a részvénytársaságoknak mérlegkészítése és társulati adóvallomását illetően. A könyv főleg azokkal a kérdésekkel foglalkozik, amelyek a teoriában és a gyakorlatban sok vitára adtak alkalmat és sok egymást követő rendelkezést provokáltak. Gyakorlati példákkal világítja meg a leltári felvételek, a felújítási tartalékalapnak, a külföldi pénzemben fennálló követelések értékelésének kérdéseit és részletesen hozza az ezekre vonatkozó pénzügyminiszteri rendelkezéseket.

Andreánszky István dr.: A váltókilletéke. A Tébe kiadványainak sorából kis kézikönyv jelent meg, amely a váltójogot és a váltóilletékek jogát tárgyalja. Az illetékjogi részt dr. Andreánszky István állította össze, igen nagy szakavatottsággal és pontossággal. Ezen illetékjogi munka a legprecízebben tartalmazza a váltóilletékjognak teljes anyagát a jogforrásoknak részletes megjelölésével, a szabályoknak kitünően elméleti csoportosításával és rendszeresítésével. A kis kodex igen értékes eszköz lesz úgy a jogásznak, mint a közgazdasági élet gyakorlati embereinek kezében.